

Kritik af ny dåbsanordning

Tirsdag den 27. marts 2007

Kirkeministeriet har udsendt et forslag til en såkaldt anordning for dåb. Anordningen udstikker retningslinjer for, hvordan folkekirkens præster skal forvalte dåben. I anordningen fastslås det bl.a. at præsten i et sogn har pligt til at døbe. Denne, men også andre formuleringer i dåbsanordningen har fået formand for Evangelisk Luthersk Netværk, Henrik Højlund, til sammen med ledere fra otte kirkelige organisationer til at sende Kirkeministeriet et hørings svar.

Hørings svar på Anordning for dåb

Kirkeministeriet har sendt et forslag om "Anordning for dåb" til høring. Man ønsker at erstatte den gamle forordning af 1828. Samtidig tillader ministeriet sig, hvad de selv kalder en indholdsmæssig afklaring af § 1, idet de forslår at indføre dåbspligt: *Udkastets § 1 er dog afklaret indholdsmæssigt i forhold til arbejdsgruppens forslag, idet det fastslås, at præsten i bopælssognet har pligt til at foretage dåb.*

Naturligvis vil den kristne kirke altid stå med åbne arme over for dem, der ønsker at modtage den kristne dåb. Men at gøre det til en ubetinget tjenstlig pligt at døbe alle, der måtte ønske det i et lokalt sogn, er noget ganske andet. For det første er det danske samfund så multireligiøst og sammensat, at en ubetinget dåbspligt vil åbne for misbrug. Kun fantasien sætter grænser for, hvad satanistiske grupper eller nyreligiøse sekter vil kunne udnytte sådan en paragraf til. For det andet har præsten i sit præsteløfte sagt ja til at forvalte sakramenterne efter Kristi indstiftelse. I praksis betyder det, at præsten skal sikre et kendskab til den kristne tro og til dåbens indhold i form af en samtale med dåbsforældrene ved barnedåb og i form af dåbsundervisning forud for voksendåb. En ubetinget dåbspligt kan bruges til at insistere på dåb uden samtale eller undervisning, og dette strider mod dåbens uløselige sammenhæng med kristen tro og oplæring. Man kunne have løst dette ved en mere åben formulering: *§ 1. Stk. 4. Præsten i barnets eller den voksnes bopælssogn har pligt til at foretage dåben, dersom forudsætningen for dåb er til stede.* Dette ville udelukke, at en præst kan stille personlige eller private betingelser for dåb, men ville muliggøre, at præsten kan forvalte dåben efter dens intensjon og indhold.

En anden besynderlighed er, at ifølge den nye anordning skal fadderne, men ikke forældrene, selv være døbt. Præsten kan godt fremhæve det uheldige i, at de, der skal opdrage barnet i den kristne tro, ikke selv er døbt. Men forældrene skal bare kunne citere § 1 i anordningen om dåbspligt for at få præsten til at makke ret. Den rette og logiske formulering af § 5, Stk. 2 burde være: *Fadderne (vidnerne) og mindst ét af forældrene skal være døbt med den kristne dåb.* Eller man kunne ændre § 1, stk. 1 til følgende ordlyd: *Alle børn, hvor mindst den ene af forældrene er medlem af folkekirken, og alle voksne, som ønsker optagelse i folkekirken, har adgang til at blive døbt.*

For det tredje er der et indledende afsnit om dåben, som intenderer at være en sammenfatning af den lutherske dåbslære, men som i forhold til Luthers Lille Katekismus, der ikke alene er bekendelsesskrift i folkekirken, men også siden reformationen har været bærende for dåbsoplæringen, (og for øvrigt også i forhold til det oprindelige forslag fra arbejdsgruppen) har svækket den uløselige sammenhæng mellem dåb og tro og det kristne liv. Hvis en kongelig anordning om dåben skal have en præsentation af den lutherske lære om dåben, bør den lægge sig tæt op af bekendelsens og ritualets ordlyd. Vi anbefaler, at indledningen bortfalder. Hvis ikke, må den nødvendigvis ændres.

Konklusion: Når man vil ændre en kongelig anordning, der er 179 år gammel, bør man efter vores skøn være meget omhyggelig med, at ændringen ikke får utilsigtede virkninger. I særdeleshed undrer det os, at ministeriet blander sig i noget, der om noget må siges at være et indre anliggende i kirken, ved at foreslå indførelse af ubetinget dåbspligt.

Med venlig hilsen

Anders Dalgaard, sognepræst og formand for Indre Mission i Danmark
Flemming Burgdorf, sognepræst og formand for Dansk Bibel-Institut
Olav Fog, pastor emeritus og formand for Kirkelig Fornyelse
Erik Bennetzen, pastor og formand for Kirkelig Samling om Bibel og Bekendelse
Jørgen Jørgensen, sognepræst og formand for Menighedsfakultetet i Århus
Jens Ole Christensen, pastor og generalsekretær for Luthersk Missionsforening
Paul Otto Kjølner, landsekretær i Evangelisk Luthersk Missionsforening
Henrik Laursen, cand. teol. og generalsekretær for Kristeligt Forbund for Studerende
Henrik Højlund, sognepræst og formand for Evangelisk Luthersk Netværk